

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Н.О. Будна, Л.Ф. Левчук

УКРАЇНСЬКА МОВА

Дидактичний матеріал

2 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 811.161.2:371.32(075.2)
Б 90

Рецензенти:

*Онишків З.М., кандидат педагогічних наук, доцент
Походжай Н.Я., вчитель вищої категорії, старший вчитель*

Будна Н.О.

Б 90 Українська мова. Дидактичний матеріал : 2 кл. / Н.О. Будна,
Л.Ф. Левчук. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. —
80 с.

2005000014635

У посібнику запропоновано завдання для поглиблення і закріплення знань другокласників з української мови. Матеріал подано до всіх тем з даного предмета відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти та типових освітніх програм.

Посібник допоможе вчителю у доборі матеріалу для самостійної і домашньої роботи, додаткових занять з учнями.

Для вчителів і учнів 2-го класу.

УДК 811.161.2:371.32(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна

ЛЕВЧУК Любов Федорівна

УКРАЇНСЬКА МОВА

Дидактичний матеріал

2 клас

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Любов Левчук*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Тетяни Дячук*

Підписано до друку 05.09.2019. Формат 70х84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Pragmatica. Умовн. друк. арк. 5,45. Умовн. фарбо-відб. 5,45.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

2 005000 014635

© Навчальна книга — Богдан, 2019

ЗВУКИ І БУКВИ

ЗВУКИ І БУКВИ. УКРАЇНСЬКА АБЕТКА

1. Запиши слова за порядковим номером букв у алфавіті. Прочитай прислів'я та назви слово, в якому звук [a] позначається іншою буквою.

18 1 3 28 11 18 18 33

12 23 21 24 6

20 19 21 24 28

12 6 24 23 31

(Навчання і труд поруч ідуть.)

2. Визнач, яким словам відповідають дані моделі.

= •	- •
-----	-----

- а) горе; б) яма; в) куля; г) їжак.

- •	- •
-----	-----

- а) щука; б) літо; в) дзиґа; г) рілля.

• -	= •
-----	-----

- а) юрба; б) осінь; в) орля; г) урок.

3. До яких слів підходять дані моделі? Запиши.

•	=	•	=
---	---	---	---

 (осінь)

-	•	-	=	•
---	---	---	---	---

 (листя)

4. Склади звукову модель слів (з голосу вчителя).

I варіант — стоїть

II варіант — вбрання

СКЛАД. ПЕРЕНОС СЛІВ ІЗ РЯДКА В РЯДОК ПО СКЛАДАХ

1. Прочитай слова на позначення назв птахів складами. Подумай, яка роль належить голосним.

Фа – зан, со – ро – ко – пуд, це – сар – ка, ін – дик, пе – ре – піл – ка, кур – ча, ку – ріп – ка, бер – кут, те – те – реві, ко – ліб – рі.

- Чи на всі шість голосних починаються подані слова? Який висновок можна зробити? Іволга, омелюх, антилопа, удав, електровоз.

2. Прочитай. Значення прислів'їв розкрий своїми словами. Слова — назви птахів випиши, розділивши на склади. Постав наголос.

1. Видно сокола по польоту, а сову по погляду. 2. Орел мухи не ловить, а слон за мишею не ганяється. 3. Навпростець тільки ворони літають. 4. Со-рока на хвості принесла. 5. Горобець малий, та й то серце має. 6. Ластівка день починає, а соловей його кінчає. 7. Голодній курці просо на думці.

- Розкажи відому народну казку, використовуючи подані прислів'я і приказки.

3. Прочитай, поясни значення прислів'їв. Випиши слова з йо,ьо. Порівняй вимову слів, їх написання.

1. Одвага або мед п'є, або сльози ллє. 2. Танцює, як цап на льоду. 3. Я йому слово, а він мені десять. 4. І калачем його не заманиш. 5. Зимною деньок, як ко-марів носок.

- Поміркуй про те, чому рання пташка дзьобик чистить, а пізня — очиці.

4. Прочитай вірш. Випиши слова з йо, розподіливши їх на частини для переносу.

Йоржа впіймав на вудку Йосип,
схопив і зойкнув: «Ой-ой-ой!»
Не знав, напевно, Йосип досі,
який колючий йоржик той.

Н. Забіла

- Розкажи, що тобі відомо про риболовлю.

5. Випиши слова, які не переносяться.

Сине, подвір'я, дід, їжа, олія, хліб, сім'я, гаї.

6. Спиши. Поділи слова на склади дужками знизу і постав наголос.

Район, джміль, пальто, пень.

7. Прочитай, дотримуючись правильних наголосів у словах. Слова з *йо, во* випиши, розділивши їх на частини для переносу.

ДЯТЛИК

По нашому лісі старому
гуляє лункий перегук.
Хтось вранці прокинувся в ньому
і дріб вибиває: тук-тук.

Це ж дятлик — мій давній знайомий,
я знову зустрівся із ним.
Стою поблизу його дому
під дубом товстим, дупляним.

Сніг тане, вмиває дерева,
і дятлик напився з кори.
Його тюбетейка рожева
над мохом мелькає, горить.

Ступнув я... Щось тріснуло сухо.
Я дятла лякати не хотів,
а він, товстодзьобий, щодуху
зі стовбура скік — полетів.

В. Кочевський

- Напиши твір про дятла за запитаннями: 1. Де живе дятел? 2. Яку користь він приносить людям? 3. Який вигляд має дятел?

8. Збери зі складів слова.

Ли, ця, ву; чо, біт; ре, шень, че, ки; ко, ло, вей, со.

9. Придумай слова, в яких звучать ноти.

1) До ...	5) Соль ...
2) Ре ...	6) Ля ...
3) Мі ...	7) Сі ...
4) Фа ...	

10. Запиши слова, які починаються на дані склади.

Ди ..., ци ..., ре ..., де

11. Перестав букви або склади в слові так, щоб вийшло нове слово.

Ручка, дошка, марки.

12. Гра «Відтвори слова».

ама
ама
ама
ама
ама
ама
ама

13. Склади і прочитай слова.

К, О, Е, Ш, В, Ч, Е, Н; О, К, Ф, Н, А, Р; Ц, Ю, К, О, С, Ь, К, И, Б, И, Н, Й.

ГОЛОСНІ ЗВУКИ [а], [о], [у], [и], [е]. БУКВИ, ЩО ПОЗНАЧАЮТЬ ГОЛОСНІ ЗВУКИ

1. Прочитай вірш. Випиши з нього три слова, в яких один голосний змінює їхнє лексичне значення.

Біб, цибуля й бурячок

бубоніли біля тину:

— Заблукав сюди бичок

і брикає без упину!

Б'є нас болісно в бочок

забіяка цей, бичок.

Баба підняла бучок —

зупинився наш бичок.

Л. Полтава

Запам'ятай, що шість голосних...

а) поєднуючись з приголосними, утворюють склади:

ша-ша-ша — бігає в дворі лоша;
ні-ні-ні — будуть всі співать пісні;
ку-ку-ку — сидить ворон на суку;
те-те-те — зима снігу на-ме-те;

б) самі виступають окремими складами у словах:

а — *зарт* — сильне захоплення;
і — *ва* — *сі* — назва риби;
е — *ти* — *ка* — норма поведінки;
у — *каз* — документ, що має силу закону;
о — *же* — *ле* — *ди* — *ця* — тонкий шар льоду;

в) змінюють лексичне значення слова:

мох — *міх*; *суп* — *сип*; *жир* — *жар*; *сом* — *сум*.

2. Вправа на кмітливість. Подумай і скажи, яку роль виконують голосні у наведених парах слів.

Рука — ріка; сім — сом; бак — бік; роса — раса; рак — рік; сік — сак; ма-ло — мило; лук — лік; кит — кіт; бичок — бочок; лис — ліс; дим — дім.

3. Прочитай загадки. Відгадки випиши, поділивши на склади. Вимов голосні кожного складу.

1. Має роги й ноги, а держиться підлоги. (*Стіл*.) 2. Поля скляні, дороги дерев'яні. (*Вікно*.) 3. Не кінь і не пес, їсть дрова, а не овес. (*Піч*.) 4. Що в хаті взимку замерзає, а на дворі — ні? (*Вікно*.)

- Склади усну гумористичну розповідь про квартиру, використавши опис предметів у поданих загадках.

4. Підкресли букви, що позначають звук [y].

Пішла киця по водицю
та й упала у криницю.
Пішов котик рятувать,
за лапоську витягать.

5. Гра «Квітка-загадка».

У кожній пелюстці є слова, що закінчуються на «а». Назви слова-пелюстки. (Можна в серединку вписувати будь-яку літеру.)

6. Спиши і підкресли слова, в яких букви *я, ю, є* позначають два звуки: *ялинка, шюю, лялька, читає.*

7. Спиши і підкресли слова, в яких букви *я, ю, є* позначають один звук: *люлька, свято, заць, ключ.*

8. Прочитай текст. Запиши слова в дужках за правилами написання.

ПТАШИНА [С'ІМ'ІА]

За віконцем малі горобчики [в'ют'] собі гніздечко. По соломинці й [п'ір-йінц'і] носять вони під покрівлю. Ось гніздечко і готове. Сидять горобчики по черзі на маленьких [йайечках].

[Пйатеро] [горобйаток] вилупилось у гніздечку. Дзьобики у них жовті й [мйакен'к'і]. А замість [п'ірйачка] тільки пушок.

9. Визнач слова з буквою *я*. Випиши ті, в яких *я* передає два звуки.

Ялинка ясними вогнями
яскраво світиться й сія.
Якраз до свята цими днями
усю абетку вивчив я!

Н. Забіла

- Розкажи про новорічне свято вдома (в школі), використавши перші два рядки з вірша.